

CENIA dnes slaví 20. narozeniny

1.4.2025 - | Česká informační agentura životního prostředí

Česká informační agentura životního prostředí dnes slaví své 20 narozeniny. Během svého vývoje se vyprofilovala jako výkonná datová základna a vysoce odborná servisní agentura resortu životního prostředí, která zajišťuje validovaná data a informace z oblasti životního prostředí, poskytuje mapové služby a spravuje a provozuje řadu informačních systémů. Zajišťuje technickou infrastrukturu pro plnění ohlašovacích povinností, věnuje se problematice odpadového a oběhového hospodářství a provádí posudkovou činnost v oblasti integrované prevence. Spolupracuje se všemi poskytovateli datových zdrojů v resortu životního prostředí i s řadou výzkumných, vědeckých či univerzitních pracovišť. V ČR je CENIA kontaktním místem pro Infrastrukturu pro prostorové informace v Evropě INSPIRE.

Historie agentury sahá až do 70. let 20. století. Za první předchůdkyni CENIA je považována **Výpočetní a experimentální laboratoř (VEL)**, která byla k 18.12.1972 transformována na **Racionalizační a experimentální laboratoř (REL)**, jež provozovala sálový počítač a zabývala se prodejem strojového času a programováním.

Krátce po vzniku Ministerstva životního prostředí v lednu 1990 bylo z REL vytvořeno **Centrum ekologických informací (CEI)**, které dostalo za úkol vytvářet Jednotný informační systém o životním prostředí v České republice. Jeho významnou aktivitou se hned od počátku stalo vydávání Ročenky životního prostředí, která byla od roku 1996 rozšířena na česko-anglickou Statistickou ročenku životního prostředí České republiky.

K 1.4.1992 bylo CEI přeměněno na **Český ekologický ústav (ČEÚ)**, opět s posláním vytvořit Jednotný informační systém o životním prostředí. K tomu přibyla řada dalších úkolů: ekologická výchova a osvěta, dobrovolné nástroje ochrany životního prostředí, ekonomika životního prostředí, posuzování vlivů na životní prostředí, ekologická rizika a další. ČEÚ připravoval podklady pro státní politiku životního prostředí a patřil k prvním pracovištím v ČR, které zavedly e-mailovou poštu a internet. Významným rozšířením působnosti ČEÚ se stalo zřízení Agentury pro integrovanou prevenci znečištění (IPPC) a Integrovaného registru znečišťování (IRZ).

K 1. 4. 2005 byla z ČEÚ na základě rozhodnutí ministra životního prostředí zřízena CENIA, česká informační agentura životního prostředí. Zkratka CENIA vznikla z anglického přepisu názvu agentury – Czech ENvironmental Information Agency. Logo v podobě pampelišky vystihuje hlavní motto agentury – být centrem informací, které mají pevný základ, ale snadno se rozšiřují. Hlavním posláním CENIA se stalo shromažďování, hodnocení a interpretace informací o životním prostředí a jejich poskytování odborné i laické veřejnosti.

V roce 2021 změnila organizace název na **Česká informační agentura životního prostředí** a v roce 2023 prošla restrukturalizací, která nastavila směr k efektivnějšímu využívání zdrojů a lepšímu plnění prioritních úkolů, mezi něž patří zejména odpadová data, IPPC, REACH, ohlašovací povinnost soukromých subjektů a shromažďování dat o vývoji jednotlivých složek životního prostředí.

Všem kolegům a spolupracovníkům děkujeme a těšíme se na další spolupráci.

<https://cenia.gov.cz/2025/04/01/cenia-dnes-slavi-20-narozneniny>